

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

H Á L Ó Z A T O S Á G A Z A T O K I R O D Á J A

Ügyiratszám: **Vj-146/2007.**

A Gazdasági Versenyhivatal a **Magyar Államvasutak Zrt.** eljárás alá vont vállalkozás ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a Magyar Államvasutak Zrt. (továbbiakban MÁV Zrt.) eljárás alá vont ügyfél ellen 2007. szeptember 19-én versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont ügyfél megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 21. §-át, különösen annak a), f), g), i) pontjában foglalt rendelkezéseket és az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 82. cikke, különösen annak a), c), d) pontjainak rendelkezéseit azzal a magatartásával, hogy 2006. évre és azt követően kötött pályahasználati szerződésekben indokolatlan és diszkriminatív jellegű fizetési feltételeket, különösen fizetési biztosítékokat kötött ki.

A vizsgálat arra tekintettel indult, hogy a vasúti pálya igénybevételéhez, így a vasúti fuvarozási tevékenység folytatásához nélkülözhetetlen a pályahálózat-hozzáférési szerződés megkötése, és az abban meghatározott szerződéses feltételek hatással lehetnek a magyar vasúti árutovábbítási piacon kibontakozó verseny struktúrájára, illetve más tagállamból érkező versenytársak piacra lépésére, így egy tagállam jelentős részét lefedő erőfölénnyel rendelkező vállalkozás diszkriminatív jellegű magatartása érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet. A tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás fogalmáról szóló

bizottsági közlemény¹ 96. pontja szerint az érzékelhetőség értékelése során figyelembe kell venni azt is, hogy maga az a tény, hogy az erőfölénnyel rendelkező vállalkozásnak egy tagállam egészére kiterjedő jelenléte, valószínűleg már önmagában is megnehezíti a piacra való behatolást. Ezért úgy kell tekinteni, hogy minden olyan visszaélés, amely nehezebbé teszi a nemzeti piacra történő bejutást, érzékelhető hatással van a kereskedelemre.

II.

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (továbbiakban: Vtv.) 38. §-a értelmében az országos vasúti törzshálózati pálya – ha a Vtv. eltérően nem rendelkezik – az állam kizárólagos tulajdonában áll. Az országos vasúti pályahálózatba tartozik a Vtv-ben is meghatározott transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő 2830 km vasútvonal, valamint az egyéb országos törzshálózati pályák, és normál nyomtávú mellékvonalak. A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat részét képező vasútvonalak felsorolását a 2008. február 15-től jelenleg hatályban lévő Hálózati Üzletszabályzat 3.3.1.1 sz. melléklete tartalmazza.

Az országos vasúti pályahálózat meghatározott szakaszaira a GYSEV Zrt. vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó engedéllyel rendelkezik, a MÁV Zrt. a kezelésében lévő országos pályahálózat működtetését működési engedély nélkül végzi.

A vizsgálat során beszerzett információk szerint a MÁV Zrt. és a vasúttársaságok között az alábbi pályahasználati / hálózat-hozzáférési szerződések vannak érvényben 2006. évre vonatkozóan és azt követően a MÁV Zrt. 2007. november 6-án, valamint 2008. július 2-án megküldött adatszolgáltatása, és a 2008. július 17-én a MÁV Zrt. székhelyén megtartott helyszíni ellenőrzés szerint:

A vizsgált időszakban a MÁV Zrt. által kötött hatályban lévő pályahasználati / hálózat-hozzáférési szerződések					
	Vasúttársaság neve	Szerződés száma	Szerződés aláírásának ideje	Módosítás aláírásának ideje	Szerződés/módosítás időbeli hatálya
1.	Floyd Zrt.	P-12314/2005	2005. 12. 23.	2006. 12. hó	Határozatlan ideig
2.	CER Zrt.	P-12315/2005	2005. 12. 23.	2006. 12. hó	Határozatlan ideig
3.	MMV Zrt.	P-12313/2005	2005. 12. 23.	2006. 12. hó	Határozatlan ideig
4.	Train Hungary Kft.	P-785/2006	2006. év	2006. 12. hó	Határozatlan ideig

¹ A Bizottság Közleménye, Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti fogalmáról (2004/C 101/07).

5.	MÁV Cargo Zrt.	P-505/2006	2006. 04. 03.	2006. 12. 22.	Határozatlan ideig
6.	Mátrai Erőmű Zrt.	P-2429/2007	2007. 03. 30.	-	Határozatlan ideig
7.	MÁV-START Zrt.	P-3705/2007	2007. 06. hó	2007. 06. hó	Határozatlan ideig
8.	Pannontrain Zrt.	P-2423/2007	2007. 08. hó	-	Határozatlan ideig
9.	GYSEV Zrt.	P-5765/2007	2007. 10. 08.	-	Határozatlan ideig
10	Eurocom Zrt.	P-6325/2007	2007. 12. 21.	-	Határozatlan ideig
11	MÁV-Trakció Zrt.	P-7320/2007	2007. 12. 22.	2007. 12. 22.	Határozatlan ideig
12	Szentesi Vasútépítő Kft.	P-5071/2007	2008. 02. 25.	-	Határozatlan ideig
13	BOBO Kft.	P-1979/2008	2008. 06. 24.	-	Határozatlan ideig
14	Masped Rail Cargo Zrt.	P-2893/2008	2008. 07. 07.	-	Határozatlan ideig

A MÁV Zrt. 2006. december 19-én megbeszélést hívott össze a pályahasználati szerződés „7.2 A számlázás menete” és „7.3 Fizetési biztosíték” pontjai tárgyában a vasútvállalatokkal, ahol jelen voltak a CER Zrt., a MMV Zrt., a Floyd Zrt., a Mátrai Erőmű Zrt., a Train Hungary Kft., valamint a MÁV Zrt. képviselői. A megbeszélés során a felek megállapodtak abban, hogy az azonos elbánás elvén túl eltérő fizetési feltételek kerülnek kialakításra a „jó adós” – jó fizetési fegyelmű vevőkkel, illetve a „rossz adós” – rossz fizetési fegyelmű vevőkkel szemben, mely besorolás feltételeit a MÁV Zrt. dolgozta ki.

A különböző fizetési fegyelmű vevőkre vonatkozó részletes feltételek ezt követően a hálózathozzáférségi szerződések részét képezték, amellet, hogy az újonnan szerződő vasútvállalatok részére arányos külön eljárás került kidolgozásra.

A MÁV Zrt. a 2006. évtől lépéseket tett arra vonatkozóan, hogy a pályavasúti szolgáltatások számlázása során a teljesítés tényadatainak pontos kezelését és a reklamációk gyorsabb intézését lehetővé tevő rendszereket alakítson ki.

A GVH által jelen versenyfelügyeleti eljárásban lefolytatott vizsgálat megállapításai szerint a 2005. év során a Floyd Zrt., CER Zrt., MMV Zrt., és 2006. évben a Train Hungary Magánvasút Kft. által megkötött pályahasználati szerződések formailag tartalmaznak olyan feltételt a szerződés „7.3 Fizetési biztosíték” pontjában, mely nem a fizetési fegyelműktől illetve hajlandóságuktól, hanem a pályahasználatuk szerződéses értékének mértékétől teszi

függővé feltétel nélküli bankgarancia nyújtását, azonban a MÁV Zrt. 2006. évtől, azaz a vizsgált időszakban nem érvényesített feltétel nélküli bankgaranciát egyik vasútvállalattal szemben sem a pályahasználati szerződésben foglalt fizetési kötelezettségeik teljesítésének biztosítékául.

III.

A Tptv. 21. §-a alapján tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen annak a), f), g), i) pontjában foglalt rendelkezések szerint

- a) *az üzleti kapcsolatokban - ideértve az általános szerződési feltételek alkalmazásának esetét is - tisztességtelenül vételi vagy eladási árat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni, vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni;*
- f) *az áru szolgáltatását, átvételét más áru szolgáltatásától, átvételétől, továbbá a szerződéskötést olyan kötelezettségek vállalásától függővé tenni, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához;*
- g) *azonos értékű vagy jellegű ügyletek esetén az üzletfeleket indokolatlanul megkülönböztetni, ideértve olyan árat, fizetési határidőket, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételeket vagy módszereket alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben;*
- i) *a piacra lépést más módon indokolatlanul akadályozni.*

Az EK-Szerződés 82. cikkének rendelkezései szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen és ezért tilos egy vagy több vállalkozásnak a közös piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Ilyen visszaélésnek minősül különösen:

- a) *tisztességtelen beszerzési vagy eladási árat, illetve egyéb tisztességtelen üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett kikötése;*
- c) *egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;*
- d) *a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.*

IV.

A Tptv. 71/A. § alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

Az 1/2003/EK rendelet 5. cikke szerint, ha a tagállamok versenyhatóságai egyedi esetekben a EK-Szerződés 81. és 82. cikkének alkalmazása során a rendelkezésükre álló információk alapján úgy látják, hogy a tiltás feltételei nem teljesülnek, úgy is határozhatnak, hogy nem látnak okot arra, hogy beavatkozzanak.

A vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpvt. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált magatartással összefüggésben nem állnak fenn, mivel *az eljárás alá vont MÁV Zrt. 2006. évben és azt követően nem élt feltétel nélküli bankgarancia, mint fizetési biztosíték érvényesítésével a vasútvállalatokkal szemben, azaz a törvénysértésre esetlegesen okot adó magatartást az érintett piaci szereplőkkel szemben nem tanúsította.*

A rendelkezésre álló információk alapján így az EK- Szerződés 82. cikke szerinti beavatkozásra okot adó körülmény sem áll fenn.

A fentiekre tekintettel a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság a Tpvt. 71/A. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.

A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza, mely rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2008. július